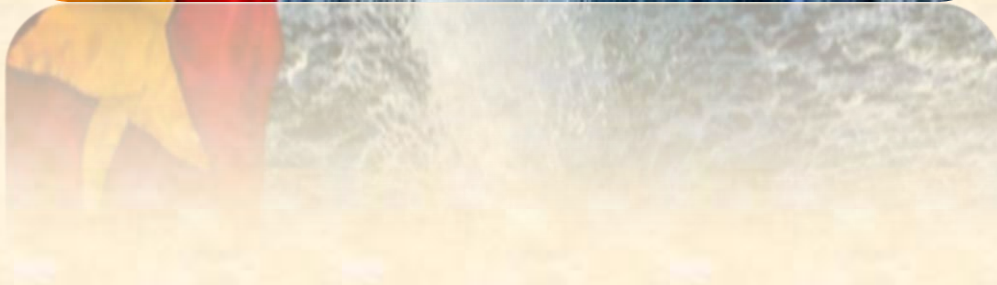

BẢN TIN NGÀY NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG

(Cập nhật 14/08/2020)

Tình hình nổi bật

Báo Sina ngày 14/8 đăng video cho biết nguồn gốc của quần thể bò hoang trên đảo Lincoln. Đảo Lincoln có trên 40 loài chim sống trên đảo này (một trong những khu bảo tồn chim có mật độ lớn nhất của Trung Quốc). Phía Tây Nam của đảo có một hồ nước hình bán nguyệt là nguồn nước quan trọng cho quần thể động vật. Thập kỷ 50 của thế kỷ 20, quân đồn trú tại Hoàng Sa đã phát hiện bò hoang trên đảo Lincoln. Có nhiều giả thuyết về nguồn gốc và theo nghiên cứu tính toán, quần thể bò hoang xuất hiện từ khoảng 1653 (thời kỳ loạn lạc đầu thời Thanh và những người nuôi bò trên đảo là người dân di cư và chạy trốn đến đây). Do đó, quần thể bò hoang trên đảo (vốn là những con bò nuôi nhưng trải qua thời gian đã dần dần trở thành “bò hoang”) đã có hơn 300 năm lịch sử, với số lượng quần thể lúc nhiều nhất lên đến hơn 500 con.

BTQP Nhật Bản và BTQP Indonesia ngày 12/8 họp qua video thảo luận về quan hệ quốc phòng hai nước. Hai Bộ trưởng muốn tiếp tục theo đuổi sự kết hợp "Tầm nhìn Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương" của Nhật Bản và "Tầm nhìn ASEAN về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương", thúc đẩy giao lưu và hợp tác quốc phòng giữa hai nước.

Trong phiên trả lời chất vấn tại Hạ viện Malaysia, BTNG Malaysia Hishammuddin ngày 13/8 cho biết Malaysia kiên trì bảo vệ yêu sách trên Biển Đông, đồng thời tiếp cận thận trọng để tránh các hành động gây ra hoặc leo thang căng thẳng. Malaysia phản đối các yêu sách của Trung Quốc trên Biển Đông trái với luật pháp quốc tế và UNCLOS 1982. Malaysia cũng tích cực trao đổi với lãnh đạo các nước có yêu sách lãnh thổ ở Biển Đông thúc đẩy hợp tác tránh các sự vụ căng thẳng, giải quyết khác biệt và tranh chấp thông qua đối thoại, đàm phán hoặc ngoại giao. ASEAN và Trung Quốc cần hoàn tất một COC hiệu quả, bảo đảm chủ quyền và quyền lợi của Malaysia. Trong khi đó, các lực lượng của Malaysia tiếp tục tuần tra giám sát bãi Luconia và tiến hành chiến dịch “tuần tra” liên ngành (Opa Naga) chống IUU ở các vùng biển của Malaysia trên Biển Đông (từ 2019 đến nay bắt giữ 121 tàu cá nước ngoài vi phạm nhiều tội danh khác nhau).

Tờ Globaltimes, Trung Quốc ngày 13/8 đưa tin Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Hoa (PLA) triển khai máy bay ném bom H-6J (vũ khí gồm tên lửa chống hạm đe dọa tới tàu sân bay) tới Đảo Phú Lâm ở Biển Đông nhằm ngăn chặn hành động khiêu khích của Quân đội Mỹ ở trong khu vực. Người phát ngôn Bộ Quốc phòng Trung Quốc cho biết máy bay ném bom H-6J và H-6Gs vừa hoàn thành tập trận ở Biển Đông gần đây (cát/hạ cánh, ném bom từ xa; tấn công mặt đất).

Thứ trưởng Ngoại giao Trung Quốc Lạc Ngọc Thành ngày 13/8 trả lời phỏng vấn về quan hệ Trung – Mỹ cho rằng bản chất mâu thuẫn Trung - Mỹ về vấn đề trật tự thế giới và quản trị toàn cầu là sự cạnh tranh giữa chủ nghĩa đa phương và chủ nghĩa đơn phương, giữa chủ nghĩa công bằng và chủ nghĩa cường quyền, giữa quan điểm “thiên hạ bình đẳng” và “nước Mỹ trên hết”. Quan hệ Trung – Mỹ không thể chỉ nhìn vào tình hình trước mắt (một số ít chính khách Mỹ dấn đi sai đường), mà cần đặt trong bối cảnh cục diện thế giới thay đổi chưa từng có trong 100 năm qua, và dòng chảy chung của hòa bình và phát triển. Một hoặc hai năm có thể không giải quyết được vấn đề, nhưng có thể bắt đầu từ việc cùng thực hiện 3 danh mục về đối thoại, hợp tác và kiểm soát bất đồng như Ngoại trưởng Vương Nghị đã đề xướng.

Bộ trưởng Công nghiệp và Thương mại Singapore ngày 14/8 cho rằng Singapore phải chấp nhận và đối mặt với một số thực tế khó khăn trong thời gian tới gồm: (i) thực trạng bình thường cũ trước COVID sẽ không trở lại, (ii) phục hồi kinh tế cần thời gian và sẽ không suôn sẻ, (iii) Singapore không thể ngồi không và đợi khủng hoảng đi qua, mà phải đưa ra các đường hướng mới để ứng phó với tương lai rất khác và bất định. Singapore cũng nhận định bốn thay đổi đang định hình thực trạng bình thường mới là: (i) môi trường địa chính trị bất ổn và bất định, (ii) tái sắp xếp các chuỗi cung ứng, (iii) chuyển đổi nghề nghiệp với sự gia tăng của các công việc từ xa, (iv) khả năng tăng mâu thuẫn, bất đồng xã hội khi “miếng bánh kinh tế” co lại. Thực tế này sẽ đem lại nhiều thách thức và cơ hội cho Singapore. Singapore cần hướng tới củng cố các điểm mạnh là độ mở, thượng tôn pháp luật, danh tiếng, sự đáng tin cậy để ứng phó với tình hình mới.

Góc nhìn quốc tế

+ Các nước khác:

Học giả Rebecca Strating, Đại học La Trobe, Úc ngày 13/8 cho rằng Úc đã thúc đẩy ủng hộ trật tự trên biển dựa trên luật lệ nhằm đối phó với các hành động của Trung Quốc ở Biển Đông, nhưng duy trì cách tiếp cận đối với hoạt động quân sự như cũ. Do đó, việc này giúp bảo vệ luật lệ trên biển và tránh Bắc Kinh trả đũa kinh tế.

GS. Paul Dibb, Đại học Quốc gia Úc ngày 13/8 cho biết có 2 luồng phản ứng từ Úc đối với bài phát biểu ngày 23/7 của Ngoại trưởng Mỹ Mike Pompeo về "Đảng Cộng sản Trung Quốc và tương lai của thế giới tự do" (phát biểu cảnh báo mối đe dọa về hệ tư tưởng từ Đảng Cộng sản Trung Quốc). Một bên cảm thấy bài phát biểu này rất đáng sợ; còn bên khác cho rằng đây là đánh giá đầy thuyết phục về Trung Quốc. Chính phủ Úc không nên sử dụng ngôn từ hay ủng hộ phát biểu này của Mike Pompeo. Mặc dù Ngoại trưởng Úc đã tuyên bố Úc sẽ làm theo cách của riêng mình dựa theo lợi ích của Úc, nhưng Tuyên bố AUSMIN 2020 phản ánh lo ngại sâu sắc về mối đe dọa cưỡng ép và quyết liệt từ Trung Quốc.

Biên tập: Tài Kiên

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc. Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.